

The Effect of Social Networks on the Development of Information Literacy of Young Members of Public Libraries (Case Study: North Khorasan Province)

Afsaneh Bagheri¹ | Mitra Ghiyasi² | Somaieh kalteh³

1- PhD student in Information Science and Science, Babol Azad University (Corresponding Author)

afsanehbagheri1@gmail.com

2- Assistant Professor of Information Science and Knowledge, Babol Azad University mighiasi93@gmail.com

3- Master of Information Management. somaiehkaltteh@gmail.com

Article Info	ABSTRACT
Article type: Research Article	Objective: Determining the effect of virtual social networks on the development of information literacy of young people is the main purpose of this research.
Article history: Received: 02 July 2022 Received in revised form: 02 August 2022 Accepted: 21 August 2022 Published online: 23 August 2022	Methodology: This research is of a descriptive-survey type in terms of practical purpose and in terms of data collection method. For the statistical population, young people aged 18 to 35 were considered members of the library in North Khorasan province, whose number was 9003, and according to Cochran's formula, 368 people were selected as a sample. The main tool for collecting information in this research is Doel's information literacy questionnaires (1994), Jalali's social networks questionnaire, and Qiyazi's questionnaire (2018). Cronbach's alpha was used to determine the reliability of the questionnaires previously confirmed by the researchers, and their reliability was obtained as 0.92 and 0.99 respectively.
Keywords: Social Networks, Information Literacy, Youth, Public Libraries.	Results: Social networks can predict 69.3% of the information literacy changes of young people in public libraries. Comparison of information literacy in terms of the use of virtual social networks showed that users who rated their use of virtual social networks as average, had higher information literacy compared to other groups. In terms of duration of use, information literacy was higher in users who used less, compared to other groups. In addition, the average information literacy of Instagram and Telegram users was higher than other groups. The results also showed that the average information literacy of users with real identities on virtual social networks is higher than users with fake identities.
	Conclusion: The results showed that information literacy in people who use virtual social networks is higher than people who do not use these networks and this difference is statistically significant.

Cite this article: Bagheri, A., Ghiyasi, M., kalteh, S. (2022). The Effect of Social Networks on the Development of Information Literacy of Young Members of Public Libraries (Case Study: North Khorasan Province). *Journal of Knowledge Studies*, 15(57),1-13.

DOR: 20.1001.1.20082754.1401.15.57.1.7

© The Author(s).

Publisher: Islamic Azad University North Tehran Branch

تأثیر شبکه‌های اجتماعی بر توسعه سواد اطلاعاتی جوانان عضو کتابخانه‌های عمومی (مطالعه موردی: استان خراسان شمالی)

افسانه باقری^۱ | میترا قیاسی^۲ | سمیه کلتنه^۳

۱- دانشجوی دکترا، گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی، واحد بابل، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد بابل، بابل، ایران. (نویسنده مسئول)

afsanehbagheri1@gmail.com

۲- استادیار، گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی، واحد بابل، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد بابل، بابل، ایران. mighiasi93@gmail.com

۳- کارشناسی ارشد مدیریت اطلاعات somaiehkaltteh@gmail.com

اطلاعات مقاله	چکیده
نوع مقاله: مقاله پژوهشی	هدف: تعیین تأثیر شبکه‌های اجتماعی مجازی بر توسعه سواد اطلاعاتی جوانان است.
تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۰۳/۱۱	روش پژوهش: این پژوهش از نظر هدف کاربردی و از نظر شیوه گردآوری داده از نوع توصیفی-پیمایشی است. برای جامعه آماری، جوانان ۱۸ تا ۳۵ سال عضو کتابخانه در استان خراسان شمالی در نظر گرفته شد که تعداد آن‌ها ۹۰۰۳ نفر بود و طبق فرمول کوکران ۳۶۸ نفر به‌عنوان نمونه انتخاب شدند. ابزار اصلی گردآوری اطلاعات در این پژوهش، پرسشنامه‌های سواد اطلاعاتی دوئل (۱۹۹۴) پرسشنامه شبکه‌های اجتماعی جلالی و قیاسی (۱۳۹۸) است. روایی پرسشنامه‌ها قبلاً توسط پژوهشگران تأیید شده، برای تعیین پایایی از آلفای کرونباخ استفاده شد و پایایی آن‌ها به ترتیب ۰/۹۲ و ۰/۹۹ به‌دست آمده است.
تاریخ بازنگری: ۱۴۰۱/۰۵/۱۱	یافته‌ها: شبکه‌های اجتماعی می‌توانند ۶۹/۳ درصد از تغییرات سواد اطلاعاتی جوانان عضو کتابخانه‌های عمومی را پیش‌بینی کنند. مقایسه سواد اطلاعاتی از نظر میزان استفاده از شبکه‌های اجتماعی مجازی نشان داد کاربرانی که استفاده خود از شبکه‌های اجتماعی مجازی را متوسط ارزیابی کردند، سواد اطلاعاتی بالاتری در مقایسه با دیگر گروه‌ها داشتند. از نظر مدت استفاده نیز، سواد اطلاعاتی در کاربرانی که استفاده کمتری داشتند، در مقایسه با سایر گروه‌ها بالاتر بود. افزون بر این، میانگین سواد اطلاعاتی در کاربران اینستاگرام و تلگرام بالاتر از سایر گروه‌ها بود. همچنین، نتایج مبین آن بود میانگین سواد اطلاعاتی در کاربرانی که با هویت واقعی در شبکه‌های اجتماعی مجازی فعالیت دارند بیشتر از کاربرانی است که با هویت جعلی فعالیت می‌کنند.
تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۰۵/۳۰	
تاریخ انتشار آنلاین: ۱۴۰۱/۰۶/۰۱	نتیجه‌گیری: نتایج نشان داد سواد اطلاعاتی در افرادی که از شبکه‌های اجتماعی مجازی استفاده می‌کنند بالاتر از افرادی است که از این شبکه‌ها استفاده نمی‌کنند و این تفاوت از نظر آماری معنادار است.
واژه‌های کلیدی: شبکه‌های اجتماعی، سواد اطلاعاتی، جوانان، کتابخانه‌های عمومی.	

استناد: باقری، ا.، قیاسی، م. و کلتنه، س. (۱۴۰۱). تأثیر شبکه‌های اجتماعی بر توسعه سواد اطلاعاتی جوانان عضو کتابخانه‌های عمومی

(مطالعه موردی: استان خراسان شمالی). *دانش‌شناسی*، ۱۵(۵۷)، ۱-۱۳.

DOR: 20.1001.1.20082754.1401.15.57.1.7

حق مؤلف © نویسندگان.

ناشر: دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شمال

مقدمه

ظهور اینترنت و استفاده فراگیر از رسانه‌های اجتماعی، واقعیت‌های جدیدی از جمله تغییر قدرت از تولیدکنندگان بزرگ رسانه به افراد را به وجود آورده است (وبستر^۱، ۲۰۱۴). رسانه‌های اجتماعی شیوه ارتباط مردم را تغییر داده‌اند. امروزه هزاران نفر در سراسر جهان از رسانه‌های اجتماعی برای ایجاد، اشتراک‌گذاری و بحث در مورد اطلاعات استفاده می‌کنند. این امر باعث شده است که تجزیه و تحلیل رسانه‌های اجتماعی در سال‌های گذشته رشد تصاعدی داشته باشند (کامبریا و حسین^۲، ۲۰۱۸). به‌طور کلی می‌توان گفت شبکه‌های اجتماعی سایت‌هایی هستند که از یک سایت ساده مانند موتور جستجوگر با امکاناتی مانند چت و ایمیل و امکانات دیگر خاصیت اشتراک‌گذاری را به کاربران خود ارائه می‌دهند (دادرس، فرامرزیانی، جعفری و بیابانی، ۱۳۹۸). انتشار گسترده اطلاعات در شبکه‌های اجتماعی، چه قابل اعتماد باشد و چه نباشد، توجه به یک جنبه نسلی مهم است که جوانان زیستگاه طبیعی خود را در رسانه‌های اجتماعی پیدا می‌کنند. شبکه‌های اجتماعی به‌عنوان محیط غالب برای اجتماعی شدن، اطلاعات و سرگرمی از جمله آموزش ظاهر شده‌اند (گارسیا-روئیز، پرز-اسکودا^۳، ۲۰۲۰). تکثیر آن‌ها در میان جوانان به‌عنوان یک پدیده اجتماعی بی‌سابقه ظاهر می‌شود، بنابراین مشکلات ناشی از رشد اطلاعات نادرست و فقدان سواد دیجیتالی کافی در میان این جمعیت که بیشتر وقت خود را صرف تعامل در شبکه‌های اجتماعی می‌کنند، بیشتر می‌شود. (جاسو-پنا، گودینو-پاردس^۴، ۲۰۱۹).

با رواج فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی که بازندگی روزانه افراد دارد باعث تنوع اطلاعات شده و مستلزم داشتن توانایی‌هایی برای استخراج اطلاعات مربوطه از منابع مناسب و از سوی دیگر پرداختن به حوزه سواد اطلاعاتی ضروری می‌شود (طبرسا و شریفی و حسینی، ۱۳۹۵). دور از ذهن نیست که وقتی در شبکه اجتماعی عضو می‌شویم با موجی از اطلاعات روبه‌رو شویم و تشخیص درستی یا نادرستی آن اطلاعات بین مردم با سواد متفاوت، مشکل است. برای شناسایی درستی اطلاعات، باید مقیاس یا ابزاری در نظر داشته باشیم. در این زمینه سواد اطلاعاتی مهارت مورد نیاز را به کاربران می‌دهد تا از مرحله عدم اطمینان رد شوند (اسماعیل‌زاده، حسن‌زاده، ۱۳۹۷). سواد اطلاعاتی به معنای شناسایی نیاز اطلاعاتی؛ یافتن و ارزیابی اطلاعات و در نهایت استفاده از آن است که مستلزم داشتن مهارت‌هایی برای تفکر و تحلیل کردن است. (یاری، ۱۳۹۰). جوانان برای برقراری ارتباط با جهان به‌طور فزاینده‌ای به سواد اطلاعاتی وابسته هستند. آن‌ها از فناوری برای شکل دادن به هویت خود از طریق تعامل با کاربران شناخته‌شده و ناشناخته فناوری استفاده می‌کنند. آن‌ها از تفکر خلاق، توانمندسازی و حل مسئله به‌عنوان ویژگی‌های کلیدی در اقتصادهای جدید جهانی خبر می‌دهند و خود را پیشگامانی شایسته می‌دانند (آسلین و دوپرون^۵، ۲۰۰۸).

افزایش حجم اخبار جعلی توزیع شده در رسانه‌های اجتماعی با ویژگی‌های خود رسانه‌های اجتماعی، یعنی محتوای تولیدشده توسط کاربر پشتیبانی می‌شود (نصرالله^۶، ۲۰۱۵). سوکمایادی^۷ (۲۰۱۹) ادعا می‌کند که کاربران بدون سواد می‌توانند بسیار مستعد اخبار جعلی باشند. علاوه بر این، جونز-جانگ، مورتسنس و لیو^۸ (۲۰۱۹) دریافتند که سواد اطلاعاتی به‌طور قابل توجهی احتمال شناسایی اخبار جعلی را افزایش می‌دهد. از این رو، مبارزه با اثرات منفی رسانه‌های اجتماعی، به‌ویژه توزیع اخبار جعلی، یک مهارت ضروری است. با به دست آوردن سطح کافی از سواد رسانه‌های اجتماعی، کاربران نگرش انتقادی بیشتری نسبت به محتوا خواهند داشت و به راحتی به محتوایی که دریافت می‌کنند اعتماد نمی‌کنند (لینگ، علی و مصطفی^۹، ۲۰۱۹).

1. Webster

2. Cambria & Hosein

3. García-Ruiz, Pérez-Escoda

4. Jasso-Peña, Gudiño-Paredes

5. Asselin and Doiron

6. Nasrullah

7. Sukmayadi

8. Jones-Jang, Mortensen & Liu

9. Ling Ali & Mustaffa

سایت‌های شبکه‌های اجتماعی نقش کلیدی در زندگی جوانان بازی می‌کنند و مهارت‌های دیجیتال برای تقویت مسیرهای حیاتی آن‌ها کلیدی است و بر ابعاد مختلف تأثیر می‌گذارد (ریف^۱، ۲۰۱۸). استفاده از شبکه‌ها باعث بهبود مهارت‌های رایانه‌ای می‌شود (کازینکو و موزیال^۲، ۲۰۰۶). برای یک جوان، مجهز بودن به تمامی دانش و مهارت‌های لازم کامپیوتری مزیت بزرگی برای اشتغال است. افراد باید مطابق با ساختارهای موجود در جامعه آموزش ببینند زیرا نقش‌های اجتماعی خاصی دارند و با مشکلات اجتماعی مواجه می‌شوند. فناوری اطلاعات ظرفیت یادگیری افراد را افزایش داده و سازگاری با زندگی اجتماعی را آسان‌تر کرده است. کسانی که می‌توانند از فناوری اطلاعات استفاده کنند در هر بخش از زندگی یک‌قدم جلوتر از دیگران هستند (کیپر^۳، ۲۰۰۸). فناوری اطلاعات و ارتباطات رفاهی را ترویج می‌کند که یادگیری غیررسمی، ایجاد هویت دیجیتال، بهبود شایستگی‌های موردنیاز در محل کار یا ارتقای مهارت‌های فرا اجتماعی را افزایش می‌دهد (گلدهامر^۴ و همکاران، ۲۰۱۶).

اسماعیل‌زاده و حسن‌زاده (۱۳۹۷) در پژوهشی تأثیر سواد اطلاعاتی کاربران شبکه‌های اجتماعی بر میزان دقت آن‌ها نسبت به صحت پیام‌های منتشره در شبکه‌های اجتماعی پرداختند. نتیجه نشان داد که بین میزان توجه به صحت اطلاعات منتشره در این شبکه‌ها از سوی کاربران گروه رابطه معناداری وجود دارد و استفاده از رسانه‌های اجتماعی در سواد اطلاعاتی تأثیر دارد.

برقی (۱۳۹۷) در پژوهشی تفاوت دانشجویان از جهت سواد اطلاعاتی و انگیزش پژوهشی را بررسی کرد. نتیجه نشان از وجود ارتباط شبکه‌های اجتماعی با سواد اطلاعاتی داشت.

بشارتی فرد (۱۳۹۷) در پژوهشی رابطه استفاده از فضای مجازی و تأثیر آن بر سواد اطلاعاتی را مطالعه کرد و نتیجه حاکی از وجود رابطه معناداری بین استفاده از شبکه‌های اجتماعی و سواد اطلاعاتی کاربران داشت.

شهبازی (۱۳۹۸) در تحقیق خود نقش شبکه‌های اجتماعی مجازی بر سواد اطلاعاتی و انگیزه پژوهشی دانشجویان را بررسی کرد. به این نتیجه رسید که متغیر شبکه اجتماعی، متغیر سواد اطلاعاتی را پیش‌بینی می‌کند و باهم ارتباط دارند.

زیارتی (۱۳۹۹) در مطالعه خود به بررسی نقش شبکه‌های اجتماعی بر عملکرد تحصیلی دانشجویان با میانجی‌گری سواد اطلاعاتی پرداخت. یافته نشان داد استفاده از شبکه‌های اجتماعی، پیش‌بینی‌کننده عملکرد تحصیلی و سواد اطلاعاتی در دانشجویان است. هم‌چنین سواد اطلاعاتی بر عملکرد تحصیلی تأثیرگذار بوده و استفاده از شبکه‌های اجتماعی با میانجی‌گری سواد اطلاعاتی به صورت غیرمستقیم بر عملکرد تحصیلی مؤثر می‌باشد. لی^۵ (۲۰۱۸) در پژوهش خود بهترین شیوه‌های استفاده‌های نوآورانه از رسانه‌های اجتماعی را در آموزش کتابخانه و تعامل کاربر بر اساس تجربیات دست‌اول تیم خدمات مشتری در چین را بررسی کرد. به این نتیجه رسید که اینترنت نقش مهمی برای کسب اطلاعات موردنظر برای درک سواد اطلاعاتی و مشارکت بیشتر در فعالیت‌های کتابخانه بود.

گو^۶ و جی^۷ (۲۰۱۹) در پژوهشی به جست‌وجوی رابطه کسب مهارت سواد اطلاعاتی و استفاده از شبکه‌های اجتماعی پرداختند و نتایج نشان از وجود رابطه بین سواد اطلاعاتی و شبکه‌ها را تأیید کرد به صورتی که انعطاف‌پذیری بیشتری برای یادگیری سواد اطلاعاتی در هر زمان و مکانی داشتند. دمس^۸، گومز-جاسینتو^۹، لویز پلاز^{۱۰}، اروگارس^{۱۱} (۲۰۲۰) در تحقیق خود، مهارت‌های دیجیتال و رفاه جوانان در فیس بوک را بررسی کردند. نتایج نشان می‌دهد که برخی از مهارت‌های دیجیتالی با رفاه جوانان مرتبط است؛ بنابراین توسعه سیاست‌های آموزشی را

1 . Ryff

2 . Kazienko & Musial

3 . Kiper

4 . Goldhammer

5 . Li

6 . Guo

7 . Jie

8 . de Mesa

9 . Gómez-Jacinto

10 . Antonio López Peláez

11 . Erro-Garcés

ضروری می‌دانیم که بتواند مهارت‌های دیجیتالی عمومی را برای فارغ‌التحصیلان جوان برای استفاده در سایت‌های شبکه‌های اجتماعی فراهم کند.

شا، هائو یانگ^۲، وو^۳ و چن^۴ (۲۰۲۱) مطالعه‌ای را درباره رابطه سواد اطلاعاتی و شایستگی رسانه‌های اجتماعی انجام دادند. نتایج نشان داد که توانایی دانشجویان دانشگاه در استفاده از فناوری اطلاعات برای حل مشکلات و احساس مسئولیت‌پذیری آن‌ها در فضای مجازی، مهم‌ترین عامل در پیش‌بینی رفتار دانشجویان است.

از مطالعه پژوهش‌های داخلی مشخص شد که برخی به تأثیر شبکه‌های اجتماعی بر سواد اطلاعاتی پرداختند (اسماعیل‌زاده و حسن‌زاده، ۱۳۹۷) (برقی، ۱۳۹۷) برخی دیگر نیز به بررسی نقش شبکه‌های اجتماعی بر سواد اطلاعاتی پرداختند و نتایج نشان از وجود رابطه معناداری بین استفاده از شبکه‌های اجتماعی و سواد اطلاعاتی کاربران داشت (بشارتی فرد، ۱۳۹۷) (شهبازی، ۱۳۹۸) (زیارتی، ۱۳۹۹).

استنتاج از پیشینه‌های خارجی نشان داد: درحالی‌که در تعدادی از پژوهش‌های خارجی تمرکز و هدفشان بر کاربرد شبکه اجتماعی در آموزش و ترویج سواد اطلاعاتی بوده و به این نتیجه رسیدند که اینترنت نقش مهمی برای کسب اطلاعات موردنظر برای درک سواد اطلاعاتی و مشارکت بیشتر در فعالیت‌های کتابخانه بود (لی، ۲۰۱۸). پژوهش‌های دیگر نیز به جست‌وجوی رابطه بین کسب مهارت سواد اطلاعاتی با استفاده از شبکه‌های اجتماعی پرداختند و نتایج نشان از وجود رابطه بین سواد اطلاعاتی و شبکه‌ها را تأیید کرد به صورتی که انعطاف‌پذیری بیشتری برای یادگیری سواد اطلاعاتی در هر زمان و مکانی داشتند. (دمسا، گومز- جاسینتو لویز پلاز، اروگارس، ۲۰۲۰) و (گوو جی، ۲۰۱۹). پژوهش شا، هائو یانگ، وو و چن (۲۰۲۱) بررسی رابطه سواد اطلاعاتی و صلاحیت رسانه‌های اجتماعی در میان دانشجویان دانشگاه را انجام داد. نتایج نشان داد که توانایی دانشجویان دانشگاه در استفاده از فن‌آوری اطلاعات برای حل مشکلات و احساس رفتار مسئولانه آن‌ها در فضای مجازی، جزو مهم‌ترین عوامل برای دانشجویان هستند.

سایت‌های شبکه‌های اجتماعی به ابزار اجتماعی سازی تبدیل شده‌اند که امکان دستیابی به اطلاعات و ایجاد شبکه‌هایی با جهت‌گیری خاص برای دستیابی به اهداف خاص را فراهم می‌کنند. افزایش رفتار مشکل‌ساز جوانان در پلتفرم‌های رسانه‌های اجتماعی، توجه به نیاز به آموزش سواد اطلاعاتی در محیط رسانه‌های اجتماعی را در میان محققان آموزشی در سراسر جهان جلب کرده است. علاوه بر این، دانش و مهارت اطلاعاتی به‌طور قابل توجهی قابلیت استفاده فنی و تفسیر محتوا را در محیط‌های رسانه‌های اجتماعی پیش‌بینی می‌کند. این نتایج نشان می‌دهد که حساسیت به اطلاعات و آگاهی استفاده از اطلاعات، توانایی عملکرد در محیط‌های رسانه‌های اجتماعی را تضمین می‌کند.

با توجه به بررسی پیشینه‌های پژوهش داخلی مشخص گردید که پژوهشی درباره این موضوع که تأثیر شبکه‌های اجتماعی بر توسعه سواد اطلاعاتی کاربران کتابخانه‌های عمومی را بررسی کند، انجام نشده است. این بررسی باعث افزایش دانش نظری ما در حیطه موضوع می‌شود و این که بتواند نشان دهد چگونه شبکه‌های اجتماعی می‌تواند بر سواد اطلاعاتی جوانان اثرگذار باشد؟

فرضیه پژوهش: شبکه‌های اجتماعی بر توسعه سواد اطلاعاتی جوانان عضو کتابخانه‌های عمومی خراسان شمالی مؤثر است.

روش پژوهش

این پژوهش از نظر هدف کاربردی و از نظر شیوه گردآوری داده از نوع توصیفی-پیمایشی است. ابزار اصلی گردآوری اطلاعات در این پژوهش، پرسشنامه است. برای متغیر سواد اطلاعاتی از پرسشنامه دوئل (۱۹۹۴) که در پژوهش شهبازی (۱۳۹۸) مورد استفاده گرفت و برای شبکه‌های اجتماعی پرسشنامه جلالی، قیاسی (۱۳۹۸) استفاده گردید. روایی پرسشنامه‌ها قبلاً توسط پژوهشگران تأیید شده و پایایی آن‌ها به ترتیب ۰/۹۲ و ۰/۹۹ به‌دست آمده است. پرسشنامه سواد اطلاعاتی دوئل (۱۹۹۴) شامل ۲۸ سؤال می‌باشد که هفت بعد (۱- تعریف نیاز اطلاعاتی ۲- استراتژی شروع جستجو ۳- محل و دسترسی به منابع ۴- بررسی و درک اطلاعات ۵- تفسیر ترکیب و استفاده از اطلاعات ۶-

1. Sha

2. Hao Yang

3. Wu

4. Chen

ارتباط اطلاعات ۷- بررسی محصول فرآیند) را بررسی می‌کند. پرسشنامه شبکه اجتماعی نیز شامل ۲۸ گویه است که از جنبه‌های مختلف کارکرد شبکه‌ها را مورد سنجش قرار می‌دهد.

جامعه آماری، جوانان ۱۸ تا ۳۵ سال عضو کتابخانه در استان خراسان شمالی در نظر گرفته شد که تعداد آن‌ها ۹۰۰۳ نفر بود و طبق فرمول کوکران ۳۶۸ نفر به عنوان نمونه انتخاب شدند. از ۳۶۸ نفر نمونه تعیین شده، ۳۱۳ نفر پرسشنامه‌ها را تکمیل و ارسال کردند. گروهی از صاحب نظران جوانی را دوره‌ای از رشد می‌دانند که بین دوره نوجوانی و میان‌سالی می‌دانند (لطف آبادی، ۱۳۷۸). شورای عالی کشور در سال ۱۳۹۷ بازه سن جوانی را ۱۸ تا ۳۵ سال تعریف کردند. برای تحلیل داده‌ها از نرم‌افزار اس پی اس اس ۲۴ استفاده شد. برای آزمون فرضیه از تحلیل رگرسیون دو متغیره، آزمون یو مان ویتنی و آزمون کروسکال والیس استفاده گردید.

یافته‌ها

ابتدا اطلاعات جمعیت شناختی پاسخ‌دهندگان آورده می‌شود سپس فرضیه پژوهش بررسی می‌شود.

جدول ۱. اطلاعات جمعیت شناختی و پایه شرکت کنندگان

متغیر	فراوانی	درصد
جنسیت		
مرد	۱۶۶	۵۳/۰
زن	۱۴۷	۴۷/۰
دامنه سنی		
۱۸-۲۵ سال	۵۷	۱۸/۲
۲۶-۳۰ سال	۱۲۷	۴۰/۶
۳۱-۳۵ سال	۱۲۹	۴۱/۲
میزان تحصیلات		
دیپلم	۴۵	۱۴/۴
کاردانی	۴۸	۱۵/۳
کارشناسی	۱۲۷	۴۰/۶
کارشناسی ارشد	۶۵	۲۰/۸
دکتری تخصصی	۲۸	۸/۹
مدت عضویت در کتابخانه		
۱-۲ سال	۲۸	۸/۹
۳-۴ سال	۷۴	۲۳/۶
۵-۶ سال	۱۳۳	۴۲/۵
۶ سال و بیشتر	۷۸	۲۴/۹
استفاده از شبکه‌های اجتماعی مجازی		
بلی	۳۰۷	۹۸/۱
خیر	۶	۱/۹

جدول ۱. اطلاعات جمعیت شناختی و پایه شرکت‌کنندگان

متغیر	فراوانی	درصد
میزان استفاده از شبکه‌های اجتماعی مجازی		
کم	۶۲	۱۹/۸
متوسط	۹۲	۲۹/۴
زیاد	۱۵۹	۵۰/۸
مدت استفاده از شبکه‌های اجتماعی مجازی		
۱-۳ ساعت در روز	۸۷	۲۷/۸
۴-۶ ساعت در روز	۶۳	۲۰/۱
۶-۸ ساعت در روز	۶۶	۲۱/۱
۹-۱۰ ساعت در روز	۵۸	۱۸/۵
۱۱ ساعت و بیشتر در روز	۳۹	۱۲/۵
پرکاربردترین شبکه اجتماعی مجازی		
اینستاگرام	۱۲۲	۳۹/۰
تلگرام	۶۱	۵۱۹
توییتر	۳۸	۱۲/۱
فیس بوک	۱۹	۶/۱
یوتیوب	۱۶	۵/۱
سایر موارد	۵۷	۱۸/۲
هویت کاربر در شبکه اجتماعی مجازی		
واقعی	۲۱۰	۶۷/۱
جعلی	۱۰۳	۳۲/۹

در این مطالعه، ۳۱۳ نفر شرکت داشتند که اکثر آن‌ها مرد (۵۳/۰ درصد)، در دامنه سنی ۳۱-۳۵ سال (۴۱/۲) و تحصیلات کارشناسی (۴۰/۶ درصد) بودند. افزون بر این، یافته‌های توصیفی نشان داد اکثر شرکت‌کنندگان بین ۵-۶ سال سابقه عضویت در کتابخانه دارند (۴۲/۵ درصد) و ۹۸/۱ درصد از شرکت‌کنندگان از شبکه‌های اجتماعی مجازی استفاده می‌کنند. ۵۰/۸ درصد شرکت‌کنندگان گزارش کردند از نظر خودشان به میزان «زیاد» از شبکه‌های اجتماعی مجازی استفاده می‌کنند. باین‌حال، اکثر شرکت‌کنندگان معادل ۲۷/۸ درصد شرکت‌کنندگان گزارش کردند از شبکه‌های اجتماعی مجازی به مدت ۱-۳ ساعت در روز استفاده می‌کنند. اینستاگرام، پرکاربردترین شبکه اجتماعی مجازی در بین جوانان عضو کتابخانه‌های عمومی بود (۳۹/۰ درصد) و ۶۷/۱ درصد از شرکت‌کنندگان گزارش کردند در شبکه‌های اجتماعی مجازی با هویت واقعی خود فعالیت می‌کنند.

به‌منظور تجزیه و تحلیل داده‌های گردآوری شده از آزمون تحلیل رگرسیون استفاده شد.

جدول ۲. نتایج رگرسیون دومتغیره برای بررسی تأثیر شبکه‌های اجتماعی بر سواد اطلاعاتی

گام	متغیر پیش‌بین	B	β	R	R ²	F	Sig.
۱	(ثابت)	-۰/۱۳۲	-	۰/۸۳۳	۰/۶۹۳	۷۰۲/۵۷۳	۰/۰۰۰
	شبکه اجتماعی	۰/۹۴۸	۰/۸۳۳				

$P < ۰/۰۵$ * $P < ۰/۰۱$ **

بر اساس نتایج جدول ۲، ضریب همبستگی برابر $R=۰/۸۳۳$ و ضریب تعیین برابر $R^2=۰/۶۹۳$ محاسبه شد؛ بنابراین، شبکه‌های اجتماعی می‌توانند ۶۹/۳ درصد از تغییرات سواد اطلاعاتی جوانان عضو کتابخانه‌های عمومی را پیش‌بینی کنند. مقدار F به دست آمده که در سطح خطای کوچک‌تر از ۰/۰۱ معنادار است، نشان می‌دهد مدل رگرسیونی به دست آمده مدل خوبی است و به کمک آن می‌توان تغییرات سواد اطلاعاتی را بر اساس شبکه‌های اجتماعی تبیین کرد و ضرایب محاسبه شده از نظر آماری معنادار هستند. در تفسیر نتایج این مدل رگرسیونی می‌توان اظهار داشت سواد اطلاعاتی جوانان عضو کتابخانه‌های عمومی به ازای افزایش یک انحراف استاندارد در میزان استفاده از شبکه‌های اجتماعی مجازی، به ترتیب به میزان ۰/۸۳۳ انحراف استاندارد تغییر خواهد یافت.

جدول ۳. مقایسه سواد اطلاعاتی بر اساس شاخص‌های مرتبط با استفاده از شبکه‌های اجتماعی مجازی

متغیر	توصیف سواد اطلاعاتی		مقایسه گروه‌ها	
	میانگین	انحراف معیار	شاخص	معناداری
استفاده از شبکه‌های اجتماعی مجازی	میانگین	انحراف معیار	آزمون	
	۸۹/۸۶	۱/۶۴	یومان ویتنی	۰/۰۰۳**
	۷۲/۸۳	۲/۹۹		۲/۹۶۶
میزان استفاده از شبکه‌های اجتماعی مجازی	میانگین	انحراف معیار	کروسکال والیس	۰/۰۰۳**
	۸۹/۹۸	۱/۴۹		۱۱/۷۲۸
	۹۴/۴۵	۱/۸۱		
	۸۶/۵۱	۱/۵۳		
مدت استفاده از شبکه‌های اجتماعی مجازی	میانگین	انحراف معیار	کروسکال والیس	۰/۰۰۰**
	۹۲/۲۰	۱/۶۸		۳۸/۲۷۲
	۹۲/۹۵	۱/۶۶		
	۸۵/۰۴	۱/۵۷		
	۸۴/۸۹	۱/۳۸		
	۸۱/۴۱	۱/۰۹		

جدول ۳. مقایسه سواد اطلاعاتی بر اساس شاخص‌های مرتبط با استفاده از شبکه‌های اجتماعی مجازی

متغیر	توصیف سواد اطلاعاتی		مقایسه گروه‌ها	
	میانگین	انحراف معیار	شاخص	معناداری
پرکاربردترین شبکه اجتماعی مجازی	میانگین	انحراف معیار	۷۶/۹۸۲	۰/۰۰۰**
	اینستاگرام	۹۵/۸۶	۱/۷۱	
	تلگرام	۹۱/۹۳	۱/۳۷	
	توییتر	۷۳/۸۴	۸/۶۶	
	فیس بوک	۸۴/۲۲	۱/۱۳	
	یوتیوب	۷۲/۸۷	۸/۷۳	
	سایر موارد	۹۰/۱۲	۱/۴۲	
هویت کاربر در شبکه اجتماعی مجازی	میانگین	انحراف معیار	۵/۸۱۷	۰/۰۰۰**
	واقعی	۹۳/۲۱	۱/۶۶	
	علی	۸۲/۰۳	۱/۳۱	

$P < 0.05^*$ $P < 0.01^{**}$

افزون بر این، به منظور مقایسه سواد اطلاعات بر اساس شاخص‌های مرتبط با شبکه‌های اجتماعی مجازی، به دلیل عدم برآورده شدن پیش‌فرض‌های آزمون پارامتریک از آزمون‌های یو مان ویتنی و کروسکال والیس استفاده شد (جدول ۳). نتایج نشان داد سواد اطلاعاتی در افرادی که از شبکه‌های اجتماعی مجازی استفاده می‌کنند بالاتر از افرادی است که از این شبکه‌ها استفاده نمی‌کنند و این تفاوت از نظر آماری معنادار است ($P=0.003$; $Z=2.966$). همچنین، مقایسه سواد اطلاعاتی از نظر میزان استفاده از شبکه‌های اجتماعی مجازی نشان داد کاربرانی که استفاده خود از شبکه‌های اجتماعی مجازی را متوسط ارزیابی کردند، سواد اطلاعاتی بالاتری در مقایسه با دیگر گروه‌ها داشتند ($P=0.003$; $X^2=11/827$). از نظر مدت استفاده نیز، سواد اطلاعات در کاربرانی که استفاده کمتری داشتند، در مقایسه با سایر گروه‌ها بالاتر بود ($P=0.000$; $X^2=38/272$). افزون بر این، میانگین سواد اطلاعاتی در کاربران اینستاگرام و تلگرام بالاتر از سایر گروه‌ها بود که این تفاوت از نظر آماری معنادار به دست آمد ($P=0.000$; $X^2=76/982$). همچنین، نتایج مبین آن بود میانگین سواد اطلاعاتی در کاربرانی که با هویت واقعی در شبکه‌های اجتماعی مجازی فعالیت دارند بیشتر از کاربرانی است که با هویت جعلی فعالیت می‌کنند ($Z=5/817$; $P=0.003$).

بحث و نتیجه‌گیری

این پژوهش باهدف تأثیر شبکه‌های اجتماعی بر توسعه سواد اطلاعاتی جوانان عضو کتابخانه‌های عمومی استان خراسان شمالی انجام شد. یافته‌های پژوهش نشان داد استفاده از شبکه‌های اجتماعی تأثیر معناداری بر توسعه سواد اطلاعاتی دارد. این پژوهش با یافته‌های مطالعه اسماعیل‌زاده و حسن‌زاده (۱۳۹۷)، برقی (۱۳۹۷)، بشارتی فرد (۱۳۹۷)، شهبازی (۱۳۹۸)، لی^۱ (۲۰۱۸)، گو و جی^۲ (۲۰۱۹) و دمسا^۳ و همکاران (۲۰۲۰) همخوان است. در تبیین این یافته می‌توان اظهار داشت در عصر حاضر، به دلیل تأثیرگذاری گسترده شبکه‌های اجتماعی بر زندگی کاربران، برخورداری از مهارت در زمینه فناوری اطلاعات، بستر کسب اطلاعات است و به دلیل اینکه به‌نوعی وابستگی به این فناوری صورت می‌گیرد، این وابستگی از لحاظ فردی زمینه برطرف شدن نیاز اطلاعاتی می‌گردد (برقی، ۱۳۹۷). علاوه بر این وابستگی، افراد به دلیل فعالیت و عملکرد در شبکه‌های اجتماعی مجازی و نیز دانشی که از طریق آن به‌منظور بهره‌مندی در زندگی روزمره کسب می‌کنند، در شبکه‌های اجتماعی عضو می‌گردند. در واقع، پیامدهای عضویت در شبکه‌ها، دارای نتیجه رفتاری و آشکار برای کاربران محسوب می‌شود. جوانان عمدتاً ترجیح می‌دهند به اطلاعاتی که در دسترس است، تکیه کنند و در دسترس بودن شبکه‌های اجتماعی مجازی غیرقابل‌انکار است. در طول زمان بسیاری از آن‌ها درمی‌یابند هر اطلاعاتی که در این بستر منتشر می‌شود، لزوماً صحت ندارد و استفاده آن‌ها از رسانه‌های اجتماعی با نگرش نسبتاً انتقادی نسبت به محتوا همراه است. افزون بر این، به تجربه می‌آموزند منابع خبری و اطلاعات موردنیاز را از مراجع معتبر دریافت نمایند و منابع اطلاعاتی معتبر را از منابع غیرمعتبر تشخیص دهند. ازاین‌رو، به نظر می‌رسد شبکه‌های اجتماعی تأثیر مثبتی بر سواد اطلاعاتی جوانان عضو کتابخانه‌های عمومی استان خراسان شمالی داشته است.

یافته دیگر پژوهش حاضر این بود افرادی که سواد اطلاعاتی بالاتری دارند، به میزان متوسط (نه زیاد و نه کم) از شبکه‌های اجتماعی استفاده می‌کنند. نتایج مطالعه برقی (۱۳۹۷)، بشارتی فرد (۱۳۹۷) و شهبازی (۱۳۹۸) نیز همسو با یافته‌های پژوهش حاضر بود. برخورداری از سواد اطلاعاتی موجب می‌شود افراد توانایی ارزیابی سودمندی استفاده از شبکه‌های اجتماعی مجازی را داشته باشند و به‌صورت کنترل‌شده از اینترنت و شبکه‌های اجتماعی استفاده کنند (معرفت، منصوریان و زره‌ساز، ۱۳۹۷). در واقع می‌توان اظهار داشت افراد برخوردار از سواد اطلاعات در جریان معایب استفاده افراطی از شبکه‌های اجتماعی مجازی هستند و معمولاً در حد رفع نیاز از این شبکه‌ها استفاده می‌کنند. برخورداری از سواد اطلاعاتی موجب می‌شود توانایی تشخیص محتوای نامناسب و غیرمفید را داشته باشند و نسبت به جنبه‌های منفی این اطلاعات آگاهی داشته باشند. در نتیجه، معمولاً سواد اطلاعاتی بالا موجب می‌شود افراد از صرف وقت برای این نوع اطلاعات صرف‌نظر کنند.

افزون بر این، نتایج پژوهش حاضر نشان داد افرادی که سواد اطلاعاتی بالا دارند به میزان کمتری از شبکه‌های اجتماعی استفاده می‌کنند. بر اساس نتایج جدول ۳، افرادی که در طول روز کمتر از ۶ ساعت از شبکه‌های اجتماعی استفاده می‌کردند در مقایسه با افرادی که بیشتر از ۶ ساعت از این شبکه‌ها استفاده می‌کردند، سواد اطلاعاتی بالاتری داشتند. نتایج پژوهش برقی (۱۳۹۷)، بشارتی فرد (۱۳۹۷) و شهبازی (۱۳۹۸) تا حدودی همسو با این یافته است. در تبیین این یافته لازم به ذکر است استاندارد نخست سواد اطلاعاتی، تشخیص ماهیت و گستره نیاز اطلاعاتی است. افرادی که از این استاندارد برخوردار باشند به‌خوبی نسبت به نیازهای خود آگاه هستند و به همین دلیل، زمان استفاده آن‌ها از شبکه‌های اجتماعی محدود است (اسماعیل‌زاده و حسن‌زاده، ۱۳۹۷). اگرچه به نظر می‌رسد ۶ ساعت زمان زیادی برای استفاده از شبکه‌های اجتماعی مجازی باشد، نباید محدودیت‌های مربوط به قرنطینه کرونا و تعطیلی مدارس و دانشگاه‌ها را نادیده انگاشت که موجب ارائه مطالب آموزشی از طریق بستر شبکه اجتماعی شده است.

علاوه بر این، یافته دیگر پژوهش حاضر مبین آن بود مقایسه میزان سواد اطلاعاتی بر اساس نوع شبکه اجتماعی معنادار است. نتایج نشان می‌دهد میزان سواد اطلاعاتی در کاربران اینستاگرام و تلگرام بالاتر از توییتر، فیس بوک و یوتیوب است. در پیشینه پژوهشی مطالعه‌ای که

1. Li

2. Guo & Jie

3. de Mesa

همسو با یافته‌های پژوهش حاضر انجام شده باشد، یافت نشده است. در تبیین این یافته نباید فیلتر یا مسدود بودن برخی شبکه‌ها را نادیده گرفت. علاوه بر این، عمومیت این شبکه‌ها نیز در پلتفرم‌های مختلف یکسان نیست و اینستاگرام و تلگرام عمومیت بیشتری نسبت به سایر پلتفرم‌ها دارند. بنابراین، به نظر می‌رسد عوامل مداخله‌گر زیادی همچون مسدود بودن و عمومیت این شبکه‌ها در این زمینه ایفای نقش می‌کنند و لازم است مطالعات بیشتری برای تأثیر سواد اطلاعاتی بر انتخاب نوع شبکه اجتماعی انجام شود.

در نهایت، نتایج پژوهش حاضر نشان داد سواد اطلاعاتی در کاربرانی که با هویت واقعی در شبکه‌های اجتماعی بیشتر از کاربرانی است که هویت کاذب دارند. مطالعه‌ای همسو با این یافته در پیشینه پژوهشی یافت نشده است؛ با این حال، در تبیین این یافته لازم ذکر است یکی از استانداردهای سواد اطلاعاتی این است که افراد دارای سواد اطلاعاتی به صورت قانونی در شبکه‌های اجتماعی به فعالیت پرداخته و به شیوه‌ای اخلاقی و قانونی به اطلاعات دسترسی پیدا می‌کنند و از آن استفاده می‌نمایند (بشارتی فرد، ۱۳۹۷). داشتن هویت کاذب در شبکه‌های اجتماعی با عدم تعهد نسبت به قراردادهای اجتماعی و ماهیت قراردادهای واقعی شبکه‌های اجتماعی مجازی همراه است؛ از این رو، افراد با سواد اطلاعاتی بالا ترجیح می‌دهد با هویت واقعی خود در شبکه‌های اجتماعی مجازی فعالیت کنند و نسبت به قراردادهای اجتماعی آگاهی داشته و در برابر آن‌ها احساس تعهد می‌نمایند.

یافته‌های پژوهش حاضر محدود به جوانان ۱۸ تا ۳۵ سال عضو کتابخانه در استان خراسان شمالی است و در تعمیم نتایج به سایر گروه‌های سنی و دیگر نواحی جغرافیایی لازم است جوانب احتیاط رعایت شود. علاوه بر این، پژوهشی حاضر به صورت پیمایشی انجام شد و در پژوهش‌هایی که با روش خود اظهاری انجام می‌شود، همواره سوگیری در پاسخ‌دهی نتایج را تحت تأثیر قرار می‌دهد. پیشنهاد می‌شود در مطالعات آینده از سایر روش‌های گردآوری اطلاعات همچون مصاحبه برای گردآوری اطلاعات استفاده شود. از آنجایی که به نظر می‌رسد در پژوهش حاضر عوامل مداخله‌گری در بررسی رابطه بین نوع شبکه اجتماعی با سواد اطلاعاتی نقش داشتند، به نظر می‌رسد برای دستیابی به نتایج قابل اعتماد انجام پژوهش‌های بیشتر ضروری باشد. بر اساس یافته‌های پژوهش حاضر پیشنهاد می‌شود جنبه‌های مثبت شبکه‌های اجتماعی بیش از گذشته مورد توجه قرار گیرد و دوره‌های آموزشی باهدف استفاده مؤثر از این شبکه‌ها در کتابخانه‌ها برگزار شود. از آنجایی که سواد اطلاعاتی همبسته نیرومند نحوه استفاده از شبکه اجتماعی است، ضروری است این مهارت در جوانان تقویت شود. همچنین، پیشنهاد می‌شود در کتابخانه‌ها، کتابداران مسئولیت‌های اصلی را بر عهده بگیرند و سعی کنند بفهمند کاربران از چه بستریایی استفاده می‌کنند تا بتوانند کارگاه‌هایی برای افزایش آگاهی آنان برگزار کنند. افزون بر این، پیشنهاد می‌شود در کتابخانه‌های عمومی از طریق تهیه بروشور و یا کاتالوگ اهمیت سواد رسانه‌ای و نقش آن در استفاده از فضای مجازی و شبکه‌های اجتماعی به شکل ساده و قابل درک آموزش داده شود.

منابع:

- اسماعیل زاده، پ.، و حسن زاده، م. (۱۳۹۷). تأثیر سواد اطلاعاتی کاربران بر صحت اطلاعات منتشره در شبکه‌های اجتماعی مجازی. *پژوهشنامه کتابداری و اطلاع‌رسانی*، ۸(۲)، ۱۷۹-۱۶۱.
- برقی، ع. (۱۳۹۷). سطح سواد اطلاعاتی و انگیزش پژوهشی دانشجویان بر اساس استفاده از شبکه‌های اجتماعی مجازی. *تحقیقات کتابداری و اطلاع‌رسانی دانشگاهی*، ۵۲(۴)، ۱۶۳-۱۴۷.
- بشارتی فرد، الف. (۱۳۹۷). *رابطه استفاده از فضای مجازی و تأثیر آن بر سواد اطلاعاتی (مورد مطالعه: جوانان ۱۵ تا ۲۹ سال شهرستان اندیمشک)*. پایان نامه کارشناسی ارشد رشته جامعه‌شناسی، دانشگاه پیام نور مرکز تهران غرب.
- جلالی، ب.، قیاسی، م. و طهماسبی لیمونی، ص. (۱۳۹۸). رفتار اطلاع‌یابی زندگی روزمره کردهای کرمانشاه در شبکه‌های مجازی: رویکرد اکتشافی. *تعامل انسان و اطلاعات*، ۶(۴)، ۲۵-۱۳.
- دادرس، ز.، فرامرزیانی، س.، جعفری، ع. و بیابانی، غ. (۱۳۹۸). اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی موبایلی و اثرات فرهنگی و رفتاری ناشی از آن (مورد مطالعه: دانش آموزان دختر دوره متوسطه). *فصلنامه مطالعات رسانه‌های نوین*، ۵(۱۹)، ص ۱۵۰-۱۱۷.

- رسولزاده اقدم، ص.، زینی وند، ی. و عدلی پور، ص. (۱۳۹۳). نگرش جوان ایرانی به شبکه‌های اجتماعی مجازی. *مطالعات جامعه‌شناسی*، ۴ (۱۶)، ۶۴-۴۹.
- زیارتی، ن. (۱۳۹۹). نقش استفاده از شبکه‌های اجتماعی بر عملکرد تحصیلی دانشجویان با میانجی‌گری سواد اطلاعاتی. [پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه سمنان].
- شهبازی هومونلو، ن. (۱۳۹۸). نقش شبکه‌های اجتماعی مجازی بر سواد اطلاعاتی و انگیزش پژوهی دانشجویان. [پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه محقق اردبیلی].
- طبرسا، غ.، شریفی، ص.، و حسینی، س. (۱۳۹۵). بررسی تأثیر سواد اطلاعاتی کارکنان بر چابکی سازمان. *پژوهش‌های مدیریت منابع انسانی*، ۸ (۲)، ۱۱۴.
- لطف‌آبادی، ح. (۱۳۷۸). روان‌شناسی کودک. انتشارات سمت.
- معرفت، ر منصوریان، ی.، زره ساز، م. (۱۳۹۷). چرایی نیاز به سواد اطلاعاتی از منظر دانشجویان روان‌شناسی. *مجله پژوهش‌نامه کتابداری و اطلاع‌رسانی*، ۸ (۱)، ۱۹۷-۲۰۶.
- یاری، ش. (۱۳۹۰). مروری بر متون سواد اطلاعاتی در ایران. *کتابداری و اطلاع‌رسانی*، ۱۴ (۱)، ۱۸۵.

References

- Hussain, A. & Cambria. E. (2018). *Semi-supervised learning for big social data analysis*, *Neurocomputing* 275 1662–1673.
- Adewojo, A. A., and Mayowa-Adebara, O. (2016). Social media usage by library staff in academic libraries: The case of Yaba College of Technology, Lagos State, Nigeria. *In Information and Knowledge Management*, 6(1).
- Asselin, M., & Doiron, R. (2008). Towards a transformative pedagogy for school libraries 2.0. *School Libraries Worldwide*, 14(2), 1–18.
- Barki, A. (2017). The level of information literacy and research motivation of students based on the use of virtual social networks. *Academic Library and Information Research*, 52(4), 163-147. [In Persian].
- Bisharati Fard, A. (2017). *The relationship between the use of virtual space and its effect on information literacy (case study: 15-29-year-old youth of Andimshek)*. Department of Social Sciences, Sociology, Payam Noor University, West Tehran Center. [In Persian].
- Castillo de Mesa J, Gómez-Jacinto L, López Peláez A and Erro-Garcés A (2020). *Social Networking Sites and Youth Transition: The Use of Facebook and Personal Well-Being of Social Work Young Graduates*. *Front. Psychol.* 11, 230.
- Dadras, Gh. , Jafari, A. , Judge, Z., & Farmarziani, S. (2018). Addiction to mobile social networks and its cultural and behavioral effects (case study: secondary school female students). *Modern Media Studies Quarterly*, 5 (19), 117-150. [In Persian].
- García-Ruiz, R., Pérez-Escoda, A. (2020). Communication and Education in a Digital Connected World. *Icono*, 14, 18, 1–15.
- Goldhammer, F., Gniewosz, G., & Zylka, J. (2016). "ICT engagement in learning environments," in *Assessing Contexts of Learning, Methodology of Educational Measurement and Assessment*, ed. S. Kuger, (Switzerland: Springer), 351.
- Guo J., & Jie H. (2019). Information literacy education in WeChat environment at academic libraries in China. *The Journal of Academic Librarianship*. 1-6.
- Ismailzadeh, P., & Hassanzadeh, M. (2017). The effect of users' information literacy on the accuracy of information published in virtual social networks. *Library and Information Research Journal*, 8 (2), 179-161. [In Persian].
- Jalali, B., Qiyasi, M. & Tahmasabi Limoni, p. (2018). The daily life information seeking behavior of Kermanshah Kurds in virtual networks: an exploratory approach. *Human and Information Interaction*, 6(4). 13-25. [In Persian].
- Jasso-Peña, F., Gudiño-Paredes, S., & Tamez-Solís, J.P. (2019). *Centennials, ciudadanos globales y digitales*. *Praxis*, 15, 11–23.
- Jones, M. J., & Harvey, M. (2019). Library 2.0: The effectiveness of social media as a marketing tool for libraries in educational institutions. *Journal of Librarianship and Information Science*, 51(1).
- Jones-Jang, S. M., Mortensen, T., & Liu, J. (2019). *Does media literacy help identification of fake news? Information literacy helps, but other literacies don't*. *American Behavioral Scientist*. <https://doi.org/10.1177/0002764219869406>
- Kazienko, P. y & Musial, K. (2006). *Social capital in online social networks*. Retrieved august 8, 2013, from de http://www.zsi.pwr.wroc.pl/~kazienko/eng_publications.htm
- Kiper, A. (2008). *İlköğretim Öğretmenlerinin Bilgi Teknolojilerini Derslerde Kullanım Durumları Ve Bilgi Teknolojileri ile ilgili Alınmış Oldukları Hizmet İçi Eğitimler Hakkındaki Görüşleri (Sakarya İli Orneği)*. Ankara.

- Ling, L. Y., Ali, M. N. S., & Mustaffa, N. (2019). Youth media literacy in interpreting the ideology of the film documentary the Malayan emergency (2010). *Jurnal Komunikasi: Malaysian Journal of Communication*, 35(2).
- Lotfabadi, H. (1998). *Child Psychology*. Somit Publications. [In Persian].
- Ms. Li, Qing (2018). *Innovative Uses of Social Media in Information Literacy Education, Library Outreach, and User Engagement: An International Perspective*. c American Society for Engineering Education. Asee annual conference & exposition.
- Nasrullah, R. (2015). *Media sosial: Perspektif komunikasi, budaya, dan sosioteknologi*. Bandung: Simbiosis Rekatama Media.
- Pagani, L. Argentin, G. Gui, M. & Stanca, L. (2016). The impact of digital skills on educational outcomes: evidence from performance tests. *Educ. Stud.* 42, 137–162. doi: 10.1080/03055698.2016.1148588.
- Rasulzadeh Aghdam, p., Ziniwand, Y. & Adlipour, p. (2013). Iranian youth's attitude towards virtual social networks. *Sociological Studies*, 4 (16), 49-64. [In Persian].
- Ryff, C. D. (2018). Well-being with soul: science in pursuit of human potential. *Perspec. Psychol. Sci.* 13, 242–248. doi: 10.1177/1745691617699836.
- Ryff, C. D. (2019). Entrepreneurship and eudaimonic well-being: five venues for new science. *Journal. Business*, 34, 646–663. doi: 10.1016/j.jbusvent.2018.09.003
- Shahbazi Homonlu, N. (2018). *The role of virtual social networks on students' information literacy and research motivation*. [Master's thesis, Mohaghegh Ardabili University]. [In Persian].
- Sukmayadi, V. (2019). The dynamics of media landscape and media policy in Indonesia. *Asia Pacific Media Educator*, 29(1), 58-67.
- Tabarsa, Gha., Sharifi, P., & Hosseini, S. (2015). Investigating the effect of employees' information literacy on organizational agility. *Human resource management research*, 8 (2), 114. [In Persian].
- Topaloglu, M., & Tekkanat, E. (2015). Identifying the usage of information technologies and literacy levels. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 182(3), 574–583.
- Webster, J. G. (2014). *The Marketplace of Attention: How Audiences Take Shape in A Digital Age*. Cambridge, MA: MIT Press.
- Yari, S. (2018). A review of information literacy texts in Iran. *Library and information*, 14(1), 185. [In Persian]
- Zhu Sha, Harrison Hao Yang, Di Wu & Feixiong Chen. (2021). Investigating the Relation between information Literacy and Social Media University Students. *Jiurnal of Educational Computing Research*, 1-25.
- Ziarati, N. (2019). *The role of using social networks on students' academic performance with the mediation of information literacy*. [Master's thesis, Semnan University]. [In Persian].